

FAKULTET DO WYBORU:
DYSLALIA – TERAPIA MIOFUNKCJONALNA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025 semestr zimowy i letni
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia Ogólna i Kliniczna Studia stacjonarne II stopnia, I rok
Dyscyplina wiodąca	<i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>
Profil studiów	<i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>
Poziom kształcenia	<i>II stopnia</i>
Forma studiów	<i>stacjonarne</i>
Typ modułu/przedmiotu	<i>fakultatywny</i>
Forma weryfikacji efektów uczenia się	<i>zaliczenie</i>
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Otolaryngologii WUM ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa tel: (+48 22) 599 25 21, 599 17 21
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	
Koordynator przedmiotu	<i>(tytuł, imię, nazwisko, kontakt)</i>
Osoba odpowiedzialna za sylabus	<i>(imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)</i>
Prowadzący zajęcia	Dr n. hum. Agnieszka Borowiec neurologopeda

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów		Liczba punktów ECTS	0.00

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	10	
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	5	
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)	15	
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	15	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Uzyskanie wiedzy z zakresu normy i zaburzeń funkcjonalnych w obrębie układu stomatognatycznego.
C2	Powiązanie procesów motorycznych w obrębie układu stomatognatycznego z normą artykulacyjną oraz obwodowymi zaburzeniami w procesie mówienia.
C3	Przygotowanie do pracy z pacjentem z zaburzeniami funkcjonalnymi wpływającymi na zaburzenia artykulacji

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
L2.W.01	w pogłębionym stopniu zna teorie naukowe z zakresu językoznawstwa oraz diagnozy i terapii logopedycznej, kryteria klasyfikacji zaburzeń mowy na poziomie obwodowym; P7S_WG
L2.W.02	Operuje w pogłębionym stopniu terminologię stosowaną w literaturze przedmiotu dotyczącej opisu funkcjonalnego w rejonie orofacjalnym; P7S_WG
L2.W.03	Rozumie zależności między logopedią a innymi dyscyplinami naukowymi (podejściem funkcjonalnym w opisie normy i zaburzenia w przebiegu funkcji prymarnych układu stomatognatycznego); P7S_WG
L2.W.04	W pogłębionym stopniu rozumie metodologię w postępowaniu diagnostyczno-terapeutycznym opartą na argumentach naukowych. P7S_WG
L2.W.05	w pogłębionym stopniu zna zaawansowane metody analizy i interpretacji objawów językowych charakterystycznych dla zaburzeń mowy, a także metody korygowania wad wymowy u dzieci i dorosłych P7S_WG
L2.W.06	rozumie w pogłębionym stopniu procesy fizjologiczne i patologiczne zachodzące w narządach mowy, potrafi zastosować tę wiedzę do planowania terapii obwodowych zaburzeń mowy P7S_WG, P7S_WK

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

L2.W.28	w pogłębionym stopniu zaburzenia anatomii i czynności w obrębie narządu artykulacyjnego, mogące skutkować wystąpieniem wad wymowy. P7S_WG
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
L2.U.01	we właściwy sposób oceniać, krytycznie analizować, syntetyzować i interpretować objawy językowe charakterystyczne dla obwodowych zaburzeń mowy, P7S_UW
L2.U.02	dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia w podejmowanych zadaniach terapeutyczno-logopedycznych, P7S_UW
L2.U.03	w sposób zgodny z przyjętymi standardami komunikacyjnymi stosowanymi w opiece logopedycznej i medycznej przekazywać pacjentowi i/lub jego opiekunom informacje o stanie jego mowy, określać zasady i warunki współpracy, przedstawiać program postępowania logopedycznego; P7S_UK
L2.U.04	wyszukiwać przydatne informacje w tekstach źródłowych w języku polskim i w języku obcym, analizować i interpretować przedstawione w nich fakty, posługiwać się polską i obcojęzyczną terminologią specjalistyczną z zakresu językoznawstwa i logopedii, a także formułować opinie i właściwie je argumentować w języku polskim i języku; P7S_UK
L2.U.05	odpowiednio i samodzielnie planować postępowanie diagnostyczne i profilaktyczne w logopedii, dokumentować zajęcia logopedyczne, opracowywać i realizować działania terapeutyczne i usprawniające, uwzględniające możliwości i potrzeby pacjenta, a także oceniać skuteczność stosowanych metod i weryfikować je w zależności od efektów; P7S_UO
L2.U.06	pracować jako logopeda w zespole, współpracować z lekarzem, psychologiem i pedagogiem w zakresie stawiania diagnozy oraz planowania i weryfikowania terapii logopedycznej; P7S_UO
L2.U.22	odczytać informacje zawarte w rozpoznaniu medycznym dokonany przez laryngologa/foniatrę /gastrologa/ neurologa; P7S_UW
L2.U.24	pracować w zespole z innym logopedą, lekarzem (otolaryngologiem, foniatrą, gastrologiem, chirurgiem, neurologiem), fizjoterapeutą, dietetykiem w zakresie diagnozy i terapii pacjenta; P7S_UK
L2.U.27	przeprowadzić ocenę anatomii i czynności w obrębie narządu artykulacyjnego oraz wytyczyć indywidualny plan terapii logopedycznej wad wymowy; P7S_UW
Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:	
L2.K.01	krytycznej oceny teorii i metod stosowanych w logopedii w przypadku obwodowych zaburzeń mowy; P7S_KR
L2.K.04	posługiwania się językiem ojczystym zgodnie z zasadami etykiety językowej i dostosowywania doboru środków językowych do sytuacji oraz możliwości i statusu odbiorcy, przyczyniając się do promocji poprawnej polszczyzny; P7S_KO
L2.K.06	przestrzegania zasad etyki zawodowej, a także promowania wzorców poprawnej polszczyzny, poprawnej wymowy oraz działań z zakresu profilaktyki logopedycznej; P7S_KR
L2.K.08	Nawiązuje empatyczny kontakt z pacjentem; przejawia pozytywną postawę w stosunku do osób przewlekle chorych; P7S_KO
L2.K.11	Przestrzegania tajemnicy zawodowej, praw pacjenta w tym prawa do rzetelnej informacji na temat proponowanego postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; P7S_KR
L2.K.18	Prowadzenia działań diagnostyczno-terapeutycznych w zakresie zaburzeń artykulacji u pacjentów w każdym wieku; P7S_KK

5. ZAJĘCIA

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proces tworzenia mowy; poziom artykulacji w relacji do innych etapów przetwarzania informacji językowej. 2. Biologiczne funkcje w rejonie układu stomatognatycznego – norma, dysfunkcje i zaburzenia. 3. Klasyfikacje obwodowych zaburzeń artykulacji. 4. Deformacje, substytucje jako funkcjonalne mechanizmy kompensacyjny w artykulacji. 5. Charakterystyczne cechy zaburzeń morfologicznych i funkcjonalnych w relacji do zaburzeń genetycznych. 	<p>P7S_WG</p> <p>P7S_WG</p> <p>P7S_WG P7S_UW</p> <p>P7S_WG</p>
Zajęcia praktyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu morfologicznego układu orofacjalnego u pacjenta. 2. Ocena wydolności wędzidełka języka. 3. Planowanie ćwiczeń funkcjonalnych w zaburzeniach funkcji prymarnych. 4. Zasady prowadzenia zabiegów manualnych w rejonie jamy ustnej (odczulające, dynamizujące, pre i postzabiegowe). 5. Trening mięśni układu artykulacyjnego. 6. Wywoływanie głosek oraz ich transformacje w procesie artykulacyjnym. 7. Współpraca w zespole terapeutycznym: logopeda, laryngolog, foniatra, ortodonta, fizjoterapeuta. <p>Kontakt z pacjentem, rozmowa formalna.</p>	<p>P7S_WG</p> <p>P7S_WG P7S_WG, P7S_WK P7S_UO</p> <p>P7S_UO</p> <p>P7S_UO P7S_UW</p> <p>P7S_UO P7S_UK</p> <p>P7S_KR</p>

6. LITERATURA

Obowiązkowa

- J. Cieszyńska, Metody wywoływania głosek, Kraków 2016.
- Engelke W., Jung K., Knösel M. (2011): *Intra-oral compartment pressures: a biofunctional model and experimental measurements under different conditions of posture*. „Clinical Oral Investigations” 15.
- Fishman L.S. (1969): *Postural and dimensional changes in the tongue from rest position to occlusion*. „The Angle Orthodontist” 39, 2,
- Hiraki K., i in. Application of a barometer for assessment of oral function: Donders space. “Jurnal of Oral Rehabilitation”, 2016, Volume 44, Issue 1, s. 65-72.
- L. Konopska, *Wady wymowy u osób z wadami zgryzu*, Szczecin 2006.
- Kravanija S.L. I in. *Three dimensional ultrasound evaluation of tongue posture and its impact on articulation disorders in preschool children with anterior open bite*; Radiology and Onkology 52 (30, s. 250-256), 2018.
- A. Lorenc, *Wymowa normatywna polskich samogłosek nosowych i spółgłoski bocznej*, Warszawa 2016.
- H. Mierzejewska, D. Emiluta-Rozya, *Projekt zestawienia form zaburzeń mowy*, „Audiofonologia”, 1997, t.10.
- Ostapiuk B., *Dyslalia ankyloglosyjna. O krótkim wędzidelku języka, wadliwej wymowie i skuteczności terapii*, Szczecin 2013.
- B. Ostapiuk, *Zaburzenia dźwiękowej realizacji fonemów języka polskiego – propozycja terminów i klasyfikacji*, „Audiofonologia”, 1997, t.10, s.135.
- D. Pluta-Wojciechowska, *Zaburzenia czynności prymarnych i artykulacji*, Bytom, 2013.
- Proffit W.R., Fields H., Sarver D. (2007): *Ortodoncja współczesna*. Tom 1. Red. A. Komorowska. Wrocław.
- Rocławski B., *Podstawy wiedzy o języku polskim dla glottodydaktyków, pedagogów, psychologów i logopedów*, Gdańsk 2001.
- Rodak H. *Terapia dziecka z wadą wymowy*, Warszawa 2002.
- A. Sołtys-Chmielowicz, *Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka*, Kraków 2008
- A. Sołtys-Chmielowicz, *Zaburzenia artykulacji, [w:] Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki*, pod red. T. Gałkowskiego, E. Szeląg, G. Jastrzębowski, Opole 2005, s. 421–474.
- E. Stecko, *Zaburzenia mowy u dzieci – wczesne rozpoznawanie i postępowanie logopedyczne*, Warszawa 2002.
- Pluta-Wojciechowska D., *Typologia dyslalii obwodowej, [w:] Logopedia. Teoria zaburzeń mowy*, pod red. S. Grabiasa, Z.M. Kurkowskiego, Lublin 2012, s. 455–467.

Uzupełniająca

--

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
<i>Np. A.W1, A.U1, K1</i>	<i>Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.</i>	<i>Np. próg zaliczeniowy</i>
L2.W.02 L2.W.04 L2.U.04 L2.U.02	Prezentacja analizy literatury przedmiotu w perspektywie podejścia miofunkcjonalnego. - posługiwanie się właściwą metodologią podejścia miofunkcjonalnego w relacji do proponowanych w literaturze przedmiotu metod wywoływania głosek i pracy nad usprawnianiem narządu mowy - krytyczny stosunek do różnych podejść metodycznych, umiejętność interpretacji tekstów naukowych, paronaukowych, nienaukowych - wybór właściwych metod w wywoływaniu normatywnych wzorców biomechanicznych w artykulacji	Ocena prezentacji pod kątem: - wybranej literatury - jakości przygotowanej prezentacji w zakresie merytorycznym, językowym i estetycznym - przestrzegania zasad własności intelektualnej, prawidłowe cytowanie literatury przedmiotu - umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy

8. INFORMACJE DODATKOWE

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich